

Ukrudt i vårsæd med udlæg af rent græs, kløvergræs eller lucerne

Bekæmp ukrudtet med et skånsomt ukrudtsmiddel, mens det er helt småt.

Ukrudtsbekæmpelsen bliver billigst og mest effektiv ved at sprøjte, mens ukrudtet er helt småt. I helsæd er det ikke afgørende, om der er lidt ukrudt tilbage i bunden af afgrøden. Er ukrudtsbestanden beskedent og uden agersennep, burrenerre, fuglegræs, hanekro, kamille, melder eller snerle- og ferskenpileurt, som yder afgrøden stærk konkurrence, kan du helt undlade at bekæmpe ukrudt.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Forslag til bekæmpelse af ukrudt:

- [Udlæg af græs i vårbyg](#)
- [Udlæg af kløvergræs i vårbyg](#)
- [Udlæg af rent græs/kløvergræs i ærter og byg/ærtehelsæd](#)
- [Udlæg af lucerne i vårbyg](#)

Udlæg af græs i vårbyg

Sprøjt når græsudlægget har udviklet 1½-2 blade og på ukrudt med højst to løvblade, dvs. kun enkelte ukrudtsplanter med fire løvblade.

Græsudlæg tåler stort set de samme midler, som anvendes i vårsæd uden udlæg - f.eks. [Express](#), [Primus](#), [Eagle](#), [Harmony Plus](#), [Oxtril](#), [Briotril](#), [Catch](#), [Starane XL](#) og [Tomahawk/Lodin](#). DFF er tilstrækkelig skånsom i udlæg af rødsvingel og rajgræs. Da anvendelsen ikke er angivet på etiketten, kan produktansvar ikke gøres gældende. [Zoom](#) kan anvendes ved udlæg af rajgræs. [Ally ST](#) og [Hussar OD](#) kan ikke anvendes, fordi skånsomheden over for græsset ikke er tilstrækkelig.

I rajgræsblandinger kan flyvehavre bekæmpes med [Primera Super/Foxtrot](#) med begrænset risiko for at påvirke udlægget. Da anvendelsen ikke er angivet på etiketten, kan der heller ikke her gøres produktansvar gældende.

Det nye middel [Mustang forte](#) er på grund af en række restriktioner med hensyn til anvendelse af halm og etablering af efterfølgende afgrøder med bælgplanter ikke egnet på kvægejordomme.

Udlæg af kløvergræs i vårbyg

Det eneste middel, der er fuldt skånsomt over for kløveren, er [Fighter 480](#). Fighter 480 kan udsprøjtes uden hensyn til kløverens størrelse. Den bedste effekt opnås på små ukrudtsplanter under gode temperaturforhold. 0,5 l Fighter 480 + olie pr. ha er ofte tilstrækkelig, når ukrudtet kun har kimblade, og bestanden af ukrudt er moderat.

Tilsætning af 0,5-1,0 l [Stomp](#)/0,5-1,0 kg [Activus 40 WG](#) pr. ha giver en forbedret effekt mod fuglegræs og stedmoder, men det er også lidt hårdere mod udlægget. Behandlingen bør afvente, at hovedparten af kløverplanterne har udviklet første løvblad (spadebladet). Hvor der anvendes Stomp, skal frøene være dækket af jord, så der ikke er direkte kontakt mellem frø og sprøjtevæske.

Mod hanekro giver en blanding af Fighter 480 + nogle få gram [Harmony SX](#) + olie erfaringsvis en god effekt. Harmony SX giver i foråret en vækststandsning i græs, som er i kraftig vækst, og må derfor kun bruges, hvor udlægget står på 'standby' i en dækafgrøde.

Effekt og skånsomhed af forskellige løsninger i vårbyg med udlæg af kløvergræs er vist i tabel 1. Harmony (nu Harmony SX) og [Basagran M75](#) er relativt billige løsninger, men begge midler er hårdere ved kløverplanterne end Basagran 480 (nu Fighter 480). Karakteren for skånsomhed, givet efter dæksædens høst, taler sit tydelige sprog.

[Stomp Pentagon](#) er ikke godkendt i vårsæd med udlæg.

Tabel 1. Effekt af udvalgte midler mod visse frøkrudtsarter i vårbyg med udlæg af kløvergræs. Basagran 480 er identisk med Fighter 480.

Vårbyg med kløvergræsudlæg	Dosis, l pr. ha	Korsblomstret	Hyrdetaske	Fuglegræs	Hvidmelet gåsefod	Kamille	Pileurt	Skånsomhed over for kløver ¹⁾	relativ forsøg
Kløver med 1 løvblad (spadeblad):									
1. Basagran 480 ²⁾	1,5	*****	****	****	*****	*****	***	47	100
2. Basagran 480 ²⁾	1,0	-	****	****	*****	****	***	8	100
3. Basagran 480 ²⁾	0,5	-	****	****	***	***	**	8	100
4. Basagran 480 + Stomp	1,0 + 1,0	*****	****	*****	*****	*****	***	28	90
5. Basagran 480 + Stomp ²⁾	1,0 + 1,0	*****	*****	*****	*****	*****	****	13	85
6. Harmony ²⁾	8 g	*****	****	****	****	****	****	38	70
7. Basagran M75	1,5	*****	****	*****	*****	*****	**	17	85
8. Basagran M75	1,0	****	****	****	***	***	**	8	90
9. Basagran M75 + Stomp	1,5 + 1,0	*****	****	*****	*****	*****	***	5	80

Effekt -niveau: ***** over 95 pct., **** 86-95 pct., *** 71-85 pct., ** 50-70 pct., * under 50 pct. effekt, - effekt ikke belyst.

¹⁾ Relativ skånsomhed over for kløver bedømt efter høst af dæksæd (ubehandlet = 100).

²⁾ Basagran 480 har været tilsat olie. Harmony har været tilsat sprede-klæbemiddel.

Kilde: Oversigt over Landsforsøgene 1999, side 322.

Udlæg af rent græs/kløvergræs i ærter og byg/ærtehelsæd

Fighter 480 og Stomp kan anvendes i ærter og byg/ærtehelsæd. Normalt bør man ikke tilsætte olie til denne blanding, idet der vil ske en kraftigere påvirkning af ærterne. [Fenix](#) tåles ikke af kløver, og midlet må ikke anvendes i byg.

Udlæg af lucerne i vårbyg

I udlæg af lucerne er kravet til effekt moderat, idet overlevende ukrudt ikke kan klare sig det efterfølgende år med gentagne slæt.

Lucerneudlæg med kimblade tåler [Fighter 480](#) + olie. Det åbner mulighed for en så tidlig behandling, at også ukrudtet er i kimbladstadiet. I lucerneudlæg vil 0,5 l Fighter 480 + olie pr. ha ofte give tilstrækkelig effekt. Der må maksimalt anvendes 1,25 liter Fighter 480 pr. ha pr. år. Sprøjt under gode temperaturforhold, eventuelt på bekostning af at udsætte sprøjtningen nogle få dage.

Fighter 480 + Stomp + olie tåles af lucerneudlæg, når første løvblad (spadebladet) er udviklet.

Hvis Stomp/Activus 40 WG skal anvendes, skal udlægget etableres, så frøene er dækket af jord, og der ikke er mulighed for direkte kontakt mellem frø og sprøjtevæske. Dette harmonerer med, at lucerne skal sås i 2-3 cm dybde, da bakteriepodningen ikke tåler lys, udtørring og frost. Ved anvendelse af [Harmony SX](#) kan der ske en midlertidig væksthæmning af lucerneplanterne.

Mod hanekro giver en blanding af 0,5-0,7 l Fighter 480 + 2-4 g Harmony + olie pr. ha erfaringsvis en god effekt.

Lucerneudlæg tåler [Primera Super](#) anvendt mod flyvehavre.

By Rich Haddock